

Forord

D. 18.-20. september 1996 afholdt projektgrupperne under Statens Humanistiske Forskningsråds programmer **Grammatik over det danske sprog** og **Lingvistik og fremmedsprog** deres fjerde fælleskollokvium på Skjoldenæsholm Konferencecenter. I nærværende publikation foreligger en række af bidragene til kollokviet i skriftlig form.

I forhold til de tidligere fællespublikationer vidner artiklerne i denne publikation om det fremskredne stadium i projektgruppernes arbejdsproces, således at mere specifikke temaer er dominerende i forhold til overordnede metodiske og teoretiske overvejelser.

Inden for **engelskprojektet** beskriver Carl Bache adjektivernes funktionelt betingede rækkefølge i engelsk set i relation til nominalers funktionelle domæne, idet de præmodificerende adjektiver underinddeles i tre subfunktioner, nemlig specifikation, beskrivelse og klassifikation. Endvidere behandler Carl Bache sammen med Niels Davidsen-Nielsen en ny og anderledes beskrivelse af det engelske verbalsystem. Modellen har en instrukssemantisk orientering og integrerer tempus og aspekt i ét system, dvs. at de progressive former er indbefattet i udtryks- og indholdsstrukturen.

Franskprojektet er repræsenteret ved Michael Herslund, som diskuterer forholdet mellem tendenser i valensskemavariation og de funktionelle kategorier applikativ (der fremmer lokationsargumentet) og anti-passiv (der nedtoner patientargumentet), og ved Hanne Korzen, der med udgangspunkt i Blinkenbergs karakteristik af verbet i treledskonstruktioner (d.v.s. foranstillet led + vb. + sbj.) opstiller syntaktiske grundtyper, samt problematiserer den semantiske beskrivelse.

Inden for **italienskprojektet** beskæftiger Bente Lihn Jensen sig med definition af modalitet generelt samt de sproglige udtryk for modalitet på italiensk og dansk på ytringsplan. Iørn Korzen fremlægger med udgangspunkt i Givóns arbejder om den anaforiske kodificering af topiciltgængelighed resultaterne af en komparativ analyse af tekststrukturering på dansk og italiensk. Gunver Skytte diskuterer forskellige pro-

blemer af teoretisk og metodisk art, som fænomenerne konnexion og diskursmarkering stiller i en interlingvistisk eller sprogligt komparativ fremstilling; i det konkrete tilfælde ved en beskrivelse af italiensk vs dansk sprogbrug.

Per Durst-Andersen fra **russiskprojektet** påviser muligheden for at applicere kasussystemet på russisk på det præpositionelle kasussystem med henblik på en helhedsvurdering, mens Jens Nørgård-Sørensen giver en beskrivelse af de russiske adjektiver og deres afledningsforhold og hævder, at identiske indholdsdistributioner manifesterer sig på tværs af ordklasserne, således at der kan iagttages en semantisk afspejling fra substantiverne til adjektiverne.

I **tyskprojektet** behandler Peter Colliander kongruens og rektion mht. de forskellige måder, den sprogvidenskabelige litteratur fordeler disse to begreber på faktiske forekomster, samt overvejer, om de grammatiske kategorier, der bærer samme navn ved forskellige ordklasser, faktisk også har samme indhold og funktion. Lisbeth Falster Jakobsen diskuterer begreberne mentale rum (med udgangspunkt i Fauconniers' 'mental spaces') og reference med henblik på kategoriseringsproblematikken i forhold til indhold, med påvisning af nødvendigheden af at skelne mellem kodet indhold og den „mentale model“.

København, april 1997

Lisbeth Falster Jakobsen og Gunver Skytte